

کتاب ششم مجموعه جهان اسلام

جهان اسلام

جنوب شرق آسیا

دکتر سید محمدي

سرشناسه: صفوی، سیدیحیی، ۱۳۳۱-
عنوان و نام پدیدآور: جهان اسلام: جنوب شرق آسیا / سیدیحیی صفوی.
مشخصات نشر: تهران: امیرکبیر، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری: ۲۳۲ ص: مصور (رنگی)، نقشه (رنگی)، جدول (رنگی).
فروست: مجموعه جهان اسلام؛ کتاب ششم.
شابک: 978-964-00-1630-5
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.
یادداشت: کتابنامه.
موضوع: کشورهای اسلامی.
شماره افزوده: مجموعه جهان اسلام؛ [ج. ۶]
شماره کتابخانه: ۱۳۹۳ ج. ۶ ص ۲۵/۶ DS
تاریخ ثبت: ۱۳۹۳/۰۹/۰۹
شماره کتابخانه: ۳۴۱۴۲۷

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۰-۱۶۳۰-۵

مؤسسه انتشارات امیرکبیر

«با همکاری مؤسسه تحقیقاتی جهان اسلام»

تهران: خیابان جمهوری اسلامی، میدان استقلال، صندوق پستی: ۱۱۳۶۵-۴۲۹۱

جهان اسلام: جنوب شرق آسیا

© حق چاپ: ۱۳۹۳، مؤسسه انتشارات امیرکبیر www.amirkabir.net

نوبت چاپ: اول

مدیر گروه تحقیق: دکتر سیدیحیی صفوی

گروه تحقیق: دکتر سیدحمزه صفوی (استادیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی، تهران)، دکتر علیرضا فرشچی

جواد بخشی

طراح جلد: گروه خلافت آیدیا لیست

صفحه‌آرا: مهناز صادق‌مقدم

چاپ و صحافی و لیتوگرافی: چاپ وازه‌پرداز اندیشه، تلفن: ۷۷۱۴۵۰۶۳۰۶

شمارگان: ۱۰۰۰

بها: ۴۰۰۰۰۰ ریال

همه حقوق محفوظ است. هر گونه نسخه‌برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی، و اقتباس در گیومه در مستندنویسی، و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

بسم الله الرحمن الرحيم

قَدْ أَفْلَحَ مَن زَكَّاهُ مِنْ اللَّهِ نُورٌ وَ كِتَابٌ مُبِينٌ يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَ يَُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَ يَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ^(۱)
«تمسکمانان باید بدانند تا زمانی که تعادل قوا در جهان به نفع آنان برقرار نشود همیشه منافعی بین آنان بر منافع آنان مقدم می شود.»^(۲)

خدای سبحان با تبارک که به اینجانب و همکاران ارزشمندم در مؤسسه آینده پژوهی جهان اسلام توفیق تألیف این کتاب از مجموعه مطالعات جهان اسلام را عنایت فرمود. کتاب حاضر شامل مطالب و اطلاعاتی است که به حوزه های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و نظامی پنج کشور اسلامی شرق و جنوب شرق آسیا یعنی کشورهای اندونزی، مالزی، بنگلادش، برونئی و دارالاسلام و مالدیو می شود.

جهان اسلام به عنوان یک پیکره و امت واحد است که منزله یک قطب بزرگ فرهنگی جمعیتی، اقتصادی و سیاسی در جهان معاصر و با گسترش مرزهای بیش از سی و یک میلیون کیلومتر مربع از شمال آفریقا تا غرب آسیا و آسیای مرکزی که کشورهای اندونزی، مالزی، بنگلادش، برونئی و مالدیو شرق این مجموعه عظیم را تشکیل می دهد.

خصوصیات عمده کشورهای این منطقه:

(۱) بیش از یک چهارم جمعیت جهان اسلام یعنی حدود ۴۴۲ میلیون نفر مسلمان (تا سال ۲۰۱۲) در این منطقه مستقر هستند و اندونزی با داشتن حدود ۲۵۰ میلیون نفر جمعیت بزرگترین کشور اسلامی است.

(۲) همه این کشورها پس از جنگ دوم جهانی به استقلال رسیده اند. اندونزی در سال ۱۹۴۵، از هلند جدا شده و به استقلال رسید، مالزی در سال ۱۹۵۷ از انگلستان استقلال گرفت، بنگلادش در سال ۱۹۷۱ از پاکستان جدا شد، برونئی دارالسلام در سال ۱۹۸۴ از سلطه انگلستان خارج شد و بعنوان یک کشور مستقل در سازمان ملل عضو شد و مجمع الجزایر مالدیو هم در سال ۱۹۶۵

۱. سوره مائده آیه ۱۵ و ۱۶
۲. (امام خصینی (ره) به نقل از کوثری و دیگران، ۱۳۸۶: ۲۳۳)

استقلال خود را از انگلستان بدست آورد.

۳) کشورهای اندونزی و مالزی در یک دهه اخیر از اقتصاد نسبتاً خوبی برخوردار شده اند بطوریکه اندونزی به تولید ناخالص ملی ۱۲۱/۱ تریلیون دلار (در سال ۲۰۱۱) و مالزی به تولید ناخالص ملی ۱/۱۲۱ تریلیون دلاری دسترسی پیدا کرد و برونئی با داشتن منابع غنی نفت و گاز و کمی جمعیت (۴۱۰ هزار نفر) و کمی وسعت برونئی (حدود ۵/۷۶۵ کیلومترمربع) از تولید ناخالص ملی ۱۱/۲۱ میلیارد دلار برخوردار می باشد.

۴) چهار کشور جزء مستعمرات انگلستان محسوب می شوند و سالهای متمادی برای رسیدن به استقلال مبارزه کردند خصوصاً مردم مسلمان اندونزی و مالزی مردم بنگلادش در یک مرحله در سال ۱۹۱ با استقلال هند و پاکستان جزء پاکستان بودند و پس از مدتی در سال ۱۹۷۱ از پاکستان جدا شدند و عنوان یک کشور مستقل در سازمان ملل عضویت پیدا کردند.

۵) کشورهای بنگلادش و مجمع الجزایر مالدیو از کشورهای فقیر این منطقه محسوب می شوند. اهمیت راهبردی این کشورها در مالزی،

وجود تنگه مالاکا بین مالزی و اندونزی و اهمیت این تنگه از نظر تجاری و نظامی برای قدرتهای بزرگ همچون چین و آمریکا این منطقه را از یک موقعیت ژئواستراتژیکی برخوردار نموده، همچنین مجمع الجزایر اندونزی در تنها راه بین دو اقیانوس آرام و هند واقع گردیده و دو قاره آسیا و اقیانوسیه یعنی استرالیا و نیوزیلند را به یکدیگر مرتبط می سازد. این موقعیت های استراتژیکی همواره بر زندگی فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی ساکنان جزائر مزبور تأثیر گذار بوده است.

مالزی کشوری است با درآمد متوسط که توانست با تدبیر مدیری دکتر ماهاتیر محمد در دو دهه گذشته خود را از یک کشور تولید کننده مواد خام و صادر کننده مواد اولیه دهه ۷۰ میلادی به یک کشور با اقتصاد چند بخشی و صادر کننده مواد متنوع ساختار دهد. در اواخر ۱۹۹۰ میلادی تبدیل نماید. در سال ۱۹۹۹ مالزی در جاده احیای اقتصادی افتاد و ثابت شد اقدامات ماهاتیر محمد در ثابت نگه داشتن نرخ تبادل ارز درست بوده است.

درباره کشور مسلمان بنگلادش این مطلب اساسی که منافع محدود مالی و عدالت اجتماعی (جمعیت کنونی ۱۶۱ میلیون نفر ۲۰۱۲) که برآورد می شود طی ۲۵ سال آینده جمعیت این کشور دو برابر خواهد شد و بلایای مکرر طبیعی دست به دست هم داده و بنگلادش را به یکی از فقیرترین کشورهای جهان مبدل نموده است. مردم بنگلادش از نظر هوشمندی و علائق مذهبی و ملی درخشش خاصی دارند. سلطنت اسلامی برونئی با کمی جمعیت (حدود ۴۱۰ هزار نفر سال ۲۰۱۲) و کمی وسعت (۵/۷۶۵ کیلومترمربع) یکی از ثروتمندترین کشورهای سازمان همکاری

اسلامی (OIC) محسوب می شود. به طوریکه سال ۲۰۱۱ نرخ رشد GDP برابر با ۸/۲ درصد و سهم هر نفر از GDP به حدود ۴۹۴۰۰ دلار رسید. یعنی درآمد سرانه ملی این کشور را تا حد سومین کشور جهان ترقی داد. برونئی در حقیقت یک منطقه آزاد تجاری است و تمام فعالیتهای اقتصادی در این کشور از پرداخت عوارض گوناگون معاف می باشند و دولت برونئی به دلیل درآمد بسیار بالا مردم این کشور را از پرداخت انواع مالیات ها معاف کرده و امکانات رفاهی گوناگون برای آنها فراهم کرده است. آخرین کشور این منطقه مجمع الجزایر مالدیو که از حدود ۱۲۰۰ جزیره کوچک زیبای مرجانی که ارتفاع سطح هیچکدام از آنها از سطح دریا از ۵/۳ متر تجاوز نمی کنند تشکیل یافته و کشتزارهای نارگیل و نخل غالب آنجا را پوشش داده است. و جزیره ماله پایتخت این کشور است بزرگترین جزیره محسوب می شود. کشور مالدیو از مساحت ۲۹۸ کیلومتر مربع به وسعتی بسیار کم باشد و فاقد منافع زیر زمینی است و ماهیگیری و جذب توریست عمده درآمد مردم این کشور می باشد. مالدیو به خاطر موقعیت استراتژیک خود و قرار گرفتن بر سر راههای دریایی و هوایی بین اسیانوس هند از اهمیت زیادی برخوردار بوده است. نزدیکترین همسایگی مالدیو، کشور سریلانکا و کشور بزرگ هند است و هر دو آنها روابط فرهنگی و اقتصادی خوبی با مالدیو دارند. کشور مالدیو از جمله کشورهای فقیر جهان اسلام محسوب می شود و در طول سالهای اخیر از کمک های سازمان برنامه ی توسعه سازمان ملل، بانک توسعه آسیایی و بانک جهانی بهره مند شده است. در عین حال کشورهای خارجی سرمایه های بسیاری از پروژه های بازسازی مالدیو گرفته و از سود کلانی بهره مند هستند. از همکاران عزیزم در گروه تحقیق خصوصاً فرزند عزیزم دکتر سیدحمزه صفوی و آقای دکتر علیرضا فرشچی و آقای صدقی و همچنین از مدیر انتشارات امیرکبیر صمیمانه تشکر می نمایم. موسسه آینده پژوهی جهان اسلام پیشنهادات صاحب نظران و هیئت خردمندان ارجمند را هدیه ای جهت ارتقای سطح کیفی کتب تألیفی در چاپ های بعدی می داند. ایمیل موسسه برای دریافت نظرات شما بزرگواران info@wfs.com می باشد.

«كَتَبَ اللَّهُ لَا غَلْبَ لَنَا وَرُسُلِي»

دکتر سید یحیی صفوی

تهران - تابستان ۱۳۹۲

فهرست مطالب

الف.....	پیشگفتار.....
۱۵.....	انرژی.....
۱۷.....	وضعیت جغرافیایی.....
۱۸.....	جمعیت.....
۲۰.....	پیشینه.....
۲۷.....	اقتصاد.....
۴۶.....	امور مالی.....
۵۲.....	تجارت و صنعت.....
۵۲.....	مراجع قانونی، قضایی و اجرایی.....
۵۵.....	مطبوعات.....
۵۶.....	آموزش.....
۵۶.....	وضعیت دفاعی.....
۵۸.....	بررسی‌های آماری.....
۶۳.....	پی‌نوشت.....
۶۵.....	بنگلادش.....
۶۷.....	وضعیت جغرافیایی.....
۶۸.....	جمعیت.....
۷۰.....	پیشینه.....
۷۷.....	اقتصاد.....
۸۸.....	مراجع قانونی، اجرایی و قضایی.....
۹۲.....	مذهب.....
۹۲.....	مطبوعات.....
۹۳.....	امور مالی.....
۹۶.....	آموزش.....
۹۷.....	وضعیت دفاعی.....
۹۸.....	بررسی‌های آماری.....

۱۰۲	پی‌نوشت
۱۰۵	برونئی
۱۰۷	وضعیت جغرافیایی
۱۰۸	جمعیت
۱۰۹	پیشینه
۱۱۶	اقتصاد
۱۳۱	مراجع قانونی، قضایی و اجرایی
۱۳۴	مذهب
۱۳۶	مطبوعات
۱۳۶	امور مالی
۱۳۸	آموزش
۱۳۹	وضعیت دفاعی
۱۴۰	بررسی‌های آماری
۱۴۴	پی‌نوشت
۱۴۷	مالدیو
۱۴۹	وضعیت جغرافیایی
۱۴۹	جمعیت
۱۵۰	پیشینه
۱۶۰	اقتصاد
۱۷۳	مراجع قانونی، قضایی و اجرایی
۱۸۲	مذهب
۱۸۲	مطبوعات
۱۸۲	امور مالی
۱۸۳	آموزش
۱۸۴	وضعیت دفاعی
۱۸۴	بررسی‌های آماری
۱۸۹	پی‌نوشت
۱۹۱	مالزی
۱۹۳	وضعیت جغرافیایی
۱۹۵	جمعیت
۱۹۶	پیشینه
۲۰۰	اقتصاد
۲۱۵	مراجع قانونی، قضایی و اجرایی
۲۲۱	دین و مذهب